

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Effectbeoordeling

Documenteigenschappen

Historie:

Versie	Datum	Status ¹	Auteur	Aanpassingen
0.1	13 september 20	Concept	Saskia Peeman	
0.2	1 december	0.9	Saskia Peeman	

Distributie:

Naam	Rol	Versie ²				
		0.1	0.9	1.0		

Gereviewd door:

Naam	Rol	Versie ³	
		0.9	1.0
Govert Claus	Architect	v	
Jenny Wildenbos	Implementatiemanager	v	

¹ v0.1= Initieel v0.2 t/m v0.9 = Concept v1.0, v2.0 etc. = Finaal v1.1, v1.2, v2.1...vN.9 = Revisie

² A: ter accordering I: ter informatie R: ter review

³ Review commentaar is geleverd en verwerkt Heeft niet gereageerd Review is niet noodzakelijk

Inhoud

Documenteigenschappen.....	2
1. Inleiding	6
Algemene effectbeoordeling.....	6
Beheer en publicatie.....	6
Leeswijzer	7
2. Achtergrond	8
Knelpunten huidige wetgeving.....	8
Wet vereenvoudiging beslagvrije voet.....	8
Keten voor derdenbeslag	8
Afsprakenkader	9
3. Processen van de WvBVV	10
3.1 Het bevragen van de rekentool voor het berekenen en toepassen van de beslagvrije voet en het bepalen van het beslagobject.....	10
3.2. Communicatie met derde, inwoner en andere beslagleggende partijen.....	13
3.3. Het vaststellen en het uitvoeren van het Coördinerend Deurwaarderschap.....	14
3.4 Soort gegevens	16
4. Doel en grondslag	17
4.1. Doel van de gegevensverwerking.....	17
Gegevensverwerking ten behoeve van het berekenen en het vaststellen of toepassen van de beslagvrije voet;.....	17
Het communiceren van de berekening van de BVV via de modelmededeling aan de inwoner.....	17
Het vaststellen van de rol van CDW en het uitvoeren van de CDW-taken wanneer de gemeente deze	18
Rol toekomt.	18
4.2. Grondslag gegevensverwerking	18
4.3. Grondslag voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens.....	18
5. Rollen en verantwoordelijkheden	20
5.1. Verwerkingsverantwoordelijkheid College	20
Inschakelen van derden	20
5.2 Verantwoordelijkheden voor wat betreft de ondersteuning van de berekening van de beslagvrije voet.....	20
De rekendienst via het Inlichtingenbureau	21
De rekendienst via SNG	21

5.3 Locatie van de gegevensverwerking.....	22
6. Toepassing van de AVG-beginselen	23
6.1 Rechtmatigheid en behoorlijkheid.....	23
6.2 Transparantie	23
6.3 Doelbinding, dataminimalisatie, subsidiariteit en proportionaliteit	23
6.5 Juistheid.....	24
7. Bewaartermijnen	25
8 Rechten van betrokkenen	26
8.1 Informeren en inzage	26
8.3 Recht op overdraagbaarheid	26
8.4 Recht op rectificatie, beperking en verwijdering.....	27
9 Risico's en maatregelen bij de gegevensverwerking	28

Colofon

Deze handreiking is mede tot stand gekomen door een samenwerking van VNG en VNG Realisatie

Voor meer informatie en vragen verwijzen we u naar de websites vng.nl en www.vngrealisatie.nl/producten/verbinden-schuldendomein. Indien u naar aanleiding van dit document nog vragen heeft, of advies wilt over de schuldenwetgeving in het algemeen kunt u deze stellen via schulden@vng.nl
In deze handreiking wordt gesproken over 'hij' waar hij of zij bedoeld wordt in verband met de leesbaarheid.

© Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Den Haag, december 2020

1. Inleiding

Op 1 januari 2021 treedt de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (hierna: WvBVV) in werking. Bij het toepassen van de WvBVV, worden persoonsgegevens verwerkt. De beslagvrije voet wordt onder de huidige regelgeving door diverse redenen vaak te laag vastgesteld, waardoor inwoners in (grotere) financiële problemen terechtkomen. De WvBVV wijzigt onderdelen van het beslag- en executierecht.

Gemeenten krijgen in diverse rollen te maken met de wet, namelijk:

- Als beslaglegger;
 - Gemeenten kunnen op grond van artikel 19 IW1990 een dwangbevel uitvaardigen en vereenvoudigd derdenbeslag leggen (loonvordering) wanneer de betaling van gemeentelijke belastingen uitblijft;
 - Gemeenten kunnen op grond van artikel 60 PW, artikel 28 wioaz en artikel 28 ioaw, een dwangbevel uitvaardigen en vereenvoudigd derdenbeslag leggen om een onverschuldigd betaald uitkering terug te vorderen.
- Als verrekenaar;
 - Gemeenten kunnen te veel verstrekte uitkeringen onder voorwaarden verrekenen met reeds lopende uitkeringen.
- Als derde
 - In de rol van werkgever of uitkeringsinstantie;
- Als schuldhulpverlener.
 - Schuldhulpverleners dienen vanaf 1 januari 2021 op grond van artikel 4a, vijfde lid, Wgs, de beslagvrije voet betrekken bij het plan van aanpak.⁴

Algemene effectbeoordeling

De AVG bepaalt dat bij een verwerking op grond van een wettelijke plicht of een wettelijke taak voorafgaand aan de invoering van de wet een algemene effectbeoordeling kan worden gedaan (art. 35 lid 10 AVG). Dit betreft dus een verwerking op grond van art. 6 lid 1 sub c of e AVG.

De verwerking van persoonsgegevens in de gemeentelijke uitvoering is volledig op grond van wettelijke verplichtingen en de uitvoering van wettelijke taken (ofwel: art. 6 lid 1 sub c en e AVG). In het geval van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet kan daarom worden volstaan met een algemene effect-beoordeling, in de zin van art. 35 lid 10 AVG.

Beheer en publicatie

Deze DPIA is – conform de bedoeling van de AVG – een levend document. De meest recente versie is gepubliceerd op de website van VNG Realisatie. Opmerkingen en aanvulling op dit document kunnen gedeeld worden met schulden@vng.nl.

⁴ De schuldhulpverlener dient op grond van artikel 4a Wgs rekening te houden met de beslagvrije voet bij het opstellen van het plan van aanpak. De toegang tot de rekentool om de beslagvrije voet te berekenen vindt zijn grondslag in de Wgs en blijft daarmee buiten beschouwing van deze DPIA.

Leeswijzer

Dit document geeft een beschrijving van de verwerking van persoonsgegevens door de gemeente ten behoeve van de uitvoering van de WvBVV. Er wordt ingegaan op de grondslag voor de verwerking, het doel, het soort persoonsgegevens, welke privacy risico's er zijn voor de betrokkenen en welke maatregelen de gemeenten moeten nemen om die risico's te beheersen.

2. Achtergrond

Naar schatting hebben bijna 1,4 miljoen Nederlandse huishoudens problematische schulden of een risico hierop. De impact van deze problematiek op zowel de inwoner, de schuldeiser als de maatschappij is groot. Om die reden heeft het kabinet in het regeerakkoord maatregelen aangenomen waarbij belangrijke knelpunten op het terrein van schulden worden aangepakt. In 2018 is gestart met het Actieplan brede schuldenaanpak, bestaande uit drie actielijnen:

- Problematische schulden voorkomen: preventie en vroegsignalering;
- Ontzorgen en ondersteunen;
- Zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.

Knelpunten huidige wetgeving

Een van de gesignaleerde knelpunten is de complexiteit van de berekening van de beslagvrije voet. De beslagvrije voet is het bedrag waar geen beslag op kan worden gelegd. De beslagvrije voet moet de inwoner in staat stellen om in de (basale) kosten van het levensonderhoud te voorzien. De bescherming die de beslagvrije voet mensen moet bieden is de afgelopen jaren steeds meer onder druk komen te staan. Dit komt met name doordat:

- De vaststelling is complex en weinig transparant;
- Een juiste berekening is in hoge mate afhankelijk van informatie die door de inwoner moet worden verstrekt;
- Inwoners zijn zich in beperkte mate bewust van de aspecten die van invloed zijn op de voor hen van toepassing zijnde beslagvrije voet.

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Het kabinet beoogt met de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet een transparante en eenvoudig te controleren norm voor de berekening en vaststelling van de beslagvrije voet te introduceren. Transparantie voor zowel schuldenaren als schuldeisers. De kern van de wet bestaat uit een vereenvoudigd model om de beslagvrije voet te berekenen, waarbij voor zover mogelijk gegevens uit de Polisadministratie en de BRP door de beslagleggende partij worden gebruikt en dus niet – zoals in het huidige stelsel – moeten worden opgevraagd bij de inwoner. Daarnaast worden wijzigingen in het proces van beslaglegging aangebracht door de introductie van de rol van coördinerend deurwaarder (hierna: CDW) en een vaste beslagvolgorde. Deze wijzigingen beogen coördinatie van beslag. Door concentratie van beslag bij één derde-beslagene kan er een beter beeld gevormd worden over de lopende beslagen en verrekeningen van de inwoner. Tevens is het voor de inwoner prettig om één aanspreekpunt te hebben voor wat betreft de vaststelling van zijn beslagvrije voet. Gelijktijdig zal ook het Besluit beslagvrije voet en de Regeling beslagvrije voet in werking treden.

Keten voor derdenbeslag

De processen die voortvloeien uit de WvBvV zorgen mede voor gegevensuitwisseling binnen de keten voor derdenbeslag. Onder beslagleggende partijen worden de organisaties begrepen die een eigenstandige bevoegdheid hebben tot het uitvoeren van een vorm van

derdenbeslag. Bij vormen van derdenbeslag gaat het naast het beslag zoals geregeld in het Wetboek voor Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), ook om de loonvordering zoals geregeld in de Invorderingswet 1990 (IW 1990) en het verhaal zonder dwangbevel zoals opgenomen in de Wet administratieve handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) en het Wetboek van Strafvordering (Sv). Meer concreet kunnen de volgende partijen die (vereenvoudigd) derdenbeslag kunnen leggen in de keten worden onderscheiden:

- Gerechtsdeurwaarders;
- CJIB;
- LBIO;
- SVB;
- College van B&W;
- UWV;
- Belastingdienst;
- Lokale belastingen door gemeenten en waterschappen.

Alle partijen dienen zich te houden aan de WvBVV wanneer zij dwangincasso toepassen via het leggen van derdenbeslag. Concreet betekent dit dat de hiervoor genoemde partijen de beslagvrije voet conform de rekenregels dienen te berekenen, beslag leggen conform de volgorde-regeling, de modelmededeling te gebruiken wanneer zij de beslagvrije voet communiceren en kunnen bij samenloop de rol van coördinerend deurwaarder vervullen.

Afsprakenkader

In het eerste kwartaal van 2020 is de Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag ter internetconsultatie aangeboden. Aan de Rijksincassovisie ligt het principe van één inwoner, één aflossingscapaciteit ten grondslag. De Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag zet verder in op het uitwisselen van (noodzakelijke) informatie in geval van samenloop van derdenbeslagen en verrekeningen. De gegevens zullen worden uitgewisseld via een routeervoorziening. Tot die tijd heeft het ontbreken van de gegevensuitwisseling via de routeervoorziening gevolgen voor de praktijk en de effectiviteit van het coördinerend deurwaarderschap. Het coördinerend deurwaarderschap kan immers pas in volle breedte worden uitgevoerd als de gegevensuitwisseling via de routeervoorziening is gerealiseerd. Vanuit het programmabureau van het ministerie van SZW is om die reden een (tijdelijk) afsprakenkader voor het coördinerend deurwaarderschap opgesteld. Het afsprakenkader geeft onder meer regels omtrent de communicatie met de inwoner, de derde beslagene en de deurwaarders onderling. De afspraken zijn gemaakt in de hoedanigheid van een intentieverklaring tussen KBvG, Belastingdienst, LBIO, SVB, UWV, CJIB en VNG. De gemaakte afspraken kunnen invloed hebben op de processen en de informatie-uitwisseling met de ketenpartijen, de derde-beslagene en de inwoner. Waar nodig zal naar het afsprakenkader verwezen worden. Het afsprakenkader is te raadplegen via [onze website](#).

3. Processen van de WvBVV

Voor wat betreft het verwerken van persoonsgegevens zijn twee hoofdprocessen te onderscheiden, namelijk de processen rondom het berekenen van de beslagvrije voet en de processen rondom het coördinerend deurwaarderschap. De processen zullen veelal de rol van de gemeente als beslagleggende partij betreffen. Waar van toepassing wordt verwezen naar de rol van de gemeente als derde-beslagene.

3.1 Het bevragen van de rekentool voor het berekenen en toepassen van de beslagvrije voet en het bepalen van het beslagobject

De kern van de nieuwe wet bestaat uit een geautomatiseerde rekentool die de beslagvrije voet berekent aan de hand van gegevens uit de BRP en de Polisadministratie, **de initiële berekening**. De rekenformule die gebruikt moet worden om de beslagvrije voet te berekenen, ligt vast in de wet.

Naast de informatie uit de BRP en de Polisadministratie, kan de inwoner zelf ook informatie aanleveren die van invloed is op de hoogte van de beslagvrije voet, welke leidt tot de zogenaamde **toegepaste beslagvrije voet**. Het communiceren van het resultaat, de toegepaste beslagvrije voet, wordt gedaan via de zogenaamde **modelmededeling**.

Proces	Omschrijving	Gegevens	Bron
Initiële berekening beslagvrije voet	Wanneer de gemeente niet bekend is met de identiteit van de CDW ⁵ , dient de beslagvrije voet aan de hand van het BSN te worden opgehaald uit de rekentool. De rekentool berekent de beslagvrije voet aan de hand van de leefsituatie en het inkomen. De gemeente krijgt na bevraging de berekening van de beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd terug.	BSN	Invorderingsadministratie
		De op het adres ingeschreven personen	BRP via rekentool
		De relatie waarin deze personen ten opzichte van elkaar zijn opgenomen	
		De hoogte van het loon voor loonheffing van de afgelopen drie maanden van de inwoner en van zijn eventuele partner	Polis administratie via rekentool
		Het feit of reserveringen plaatsvinden voor vakantiebijslag of een dertiende maand van de inwoner of zijn eventuele partner	
Het bedrag dat op de verschillende inkomensbestanddelen wordt ingehouden voor loonbelasting/premie volksverzekeringen en de			

⁵ 475j, vijfde lid, Rv

		bijdrage Zorgverzekeringswet voor het bepalen van de netto hoogte van het niet beslagen inkomen van de inwoner en van zijn eventuele partner.	
		Aanvullende gegevens, zoals: <ul style="list-style-type: none"> • Inkomsten niet zichtbaar in de Polis administratie; • Lopende beslagen, verrekeningen op andere inkomensbronnen; • Of de inwoner in een inrichting verblijft; • Kosten verzorging; • Woonlasten; • Eigen woning; • Kosten privégebruik lease vervoermiddel • Gegevens die betrekking hebben op de van toepassing zijnde hardheidsclausule⁶ 	Inwoner, dan wel een derde
Bepalen van het beslagobject	Wanneer uit de Polisadministratie, dan wel via de inwoner, blijkt dat er meerdere inkomensbestanddelen aanwezig zijn, dient de beslagleggende partij het beslagobject conform de volgorde-regeling te bepalen.	Aard van de verschillende inkomensbestanddelen.	Polis administratie via rekentool Inwoner Derde
Herberekenen van de beslagvrije voet	Het herberekenen van de beslagvrije voet, wanneer: <ul style="list-style-type: none"> • Na de initiële berekening 	BSN De op het adres ingeschreven personen De relatie waarin deze personen ten opzichte van	BRP en Polisadministratie via rekentool Inwoner Andere beslaglegger

⁶ Inwoners kunnen, indien de toepassing van de artikelen 475da tot en met 475e leidt tot een kennelijk onevenredige hardheid als gevolg van een omstandigheid waarmee geen rekening is gehouden bij de vaststelling van de beslagvrije voet, op grond van artikel 475fa Rv bij de kantonrechter vragen om de beslagvrije voet te verhogen.

	<p>informatie vanuit de inwoner of de derde, aanleiding geeft voor een herberekening;</p> <ul style="list-style-type: none"> • De beslagvrije voet dient ten minste jaarlijks te worden herberekend; • Wanneer feiten of omstandigheden hier aanleiding toe geven; • Op verzoek van de inwoner. 	<p>elkaar zijn opgenomen</p> <hr/> <p>De hoogte van het loon voor loonheffing van de afgelopen drie maanden van de inwoner en van zijn eventuele partner</p> <hr/> <p>Het feit of reserveringen plaatsvinden voor vakantiebijslag of een dertiende maand van de inwoner of zijn eventuele partner</p> <hr/> <p>Het bedrag dat op de verschillende inkomensbestanddelen wordt ingehouden voor loonbelasting/premie volksverzekeringen en de bijdrage Zorgverzekeringswet voor het bepalen van de netto hoogte van het niet beslagen inkomen van de inwoner en van zijn eventuele partner.</p> <hr/> <p>Aanvullende gegevens, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inkomsten niet zichtbaar in de Polis administratie • Of de inwoner in een inrichting verblijft; • Kosten verzorging; • Woonlasten; • Eigen woning. • Kosten privégebruik lease vervoermiddel • Van toepassing zijnde hardheidsclausule 	
--	--	---	--

3.2. Communicatie met derde, inwoner en andere beslagleggende partijen

Proces	Omschrijving	Gegevens	Bron
Communiceren van de beslagvrije voet	De beslagvrije voet wordt aan de inwoner gecommuniceerd door middel van de vastgestelde modelmededeling. De inwoner dient de gegevens te controleren en waar nodig gegevens aan te vullen die van invloed zijn op de hoogte van de beslagvrije voet.	Gegevens zoals vastgesteld op de modelmededeling: <ul style="list-style-type: none"> • Hoogte beslagvrije voet • Beslagobject • Naam • BSN • Leefsituatie • Naam partner • BSN-partner • Woonsituatie • Inkomensgegevens van zowel de inwoner als de partner Indien bekend: <ul style="list-style-type: none"> • Koopwoning • Kosten privégebruik lease-vervoermiddel • Lopende beslagen of verrekening • Kosten voor verzorging of verpleging 	BRP en Polisadministratie via rekentool Inwoner Andere beslagleggers/ verrekenaars
	De hoogte van de beslagvrije voet wordt via de melding loonvordering of loonbeslag gecommuniceerd aan de derde-beslagene.	Identiteit inwoner Hoogte beslagvrije voet Hoogte vordering Afloscapaciteit	Rekentool Inwoner
Het kennisgeven van overdracht van de inning op grond van artikel 478 lid 4 Rv (geen verplichting)	Kennisgeven aan de derde en de inwoner dat de inning aan een ander wordt overgedragen	Identiteit oude CDW Identiteit nieuwe CDW	Invorderingsadministratie Andere beslagleggende partij

<p>Het op de hoogte stellen van andere beslagleggers van het door de gemeente gelegde beslag (zowel de gemeente in de rol van beslaglegger als de rol van derde-beslagene).</p>	<p>Inlichten van andere partijen over reeds lopende beslagen.</p>	<p>Identiteit beslaglegger (namen en gekozen woonplaats) Preferentie van de vordering Hoogte vordering Beloop</p>	<p>Invorderingsadministratie Andere beslagleggende partij</p>
<p>Het verstrekken van informatie die mogelijk van invloed is op de berekening van de beslagvrije voet aan de CDW</p>	<p>Op grond van artikel 475d, derde lid, Rv dient de CDW de beslagvrije voet te herberekenen indien hij bekend raakt met feiten of omstandigheden die mogelijk van invloed kunnen zijn op de hoogte van de beslagvrije voet. Deze feiten of omstandigheden kan ook van een opvolgend beslagleggende partij komen.</p>	<p>Mogelijke feiten of omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de hoogte van de beslagvrije voet</p>	<p>Invorderingsadministratie Inwoner</p>

3.3. Het vaststellen en het uitvoeren van het Coördinerend Deurwaarderschap

De wet introduceert de rol van coördinerend deurwaarder (CDW). Het CDW-schap geldt per inkomensverhouding. Alleen wanneer er sprake is van meerdere, cumulerende beslagleggingen op één inkomensbron – oftewel samenloop – is er sprake van coördinerend deurwaarderschap. De CDW stelt bij samenloop de beslagvrije voet vast en is het aanspreekpunt van de inwoner en de derdenbeslagene wanneer het gaat om de hoogte van de beslagvrije voet. Hierbij verwerkt de CDW de in 4.1. besproken gegevens.

Daarnaast kunnen de volgende verwerkingen door de CDW worden uitgevoerd:

Proces	Omschrijving	Gegevens	Bron
Bepalen wie het CDW-schap toekomt (zowel de gemeente in de rol van beslaglegger als de rol van derde-beslagene).	De wet bepaalt wie het CDW-schap toekomt. In de praktijk zal de gemeente aan de hand van de ontvangen derdenverklaringen kunnen afleiden aan wie de rol van CDW wordt toebedeeld bij samenloop. Wanneer er op moment van beslagleggen geen samenloop is, maar er op een later moment wel een opvolgend beslag plaatsvindt, dan zal de identiteit van de CDW via de opvolgend beslaglegger of de derde achterhaald moeten worden.	Identiteit beslaglegger Preferentie van de vordering Hoogte vordering	Derdenverklaring Opvolgend beslaglegger
Aanspreekpunt	De CDW fungeert als aanspreekpunt voor zowel de derde, de inwoner als andere beslagleggende partij(en) voor wat betreft de hoogte van de beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd.	Contactgegevens Hoogte beslagvrije voet Gegevens waarop de beslagvrije voet is gebaseerd	Inwoner Derde Andere beslagleggende partij(en)
Verdelen van de afloscapaciteit	De derde-beslagene is afdrachtplichtig aan de CDW. De CDW dient dan ook zorg te dragen voor	NAW-gegevens andere beslagleggende partij Bankrekeningnummer Actuele hoogte vordering	Andere beslagleggende partij(en)

	de eventuele verdeling van de gelden. Verdeling is van toepassing bij samenloop van beslag met vorderingen van gelijke rang. ⁷	Preferentie vordering	
Overdragen van het CDW-schap (geen verplichting).	Op grond van artikel 478 Rv is de mogelijkheid gecreëerd om het CDW-schap over te dragen aan een opvolgend beslagleggende partij. Overdracht is niet wettelijk verplicht.	Overzicht lopende beslagen Hoogte beslagvrije voet Gegevens waarop de beslagvrije voet is gebaseerd	BRP en Polisadministratie via rekentool Inwoner Andere beslagleggende partijen

3.4 Soort gegevens

Voor de uitvoering van de WvBvV worden diverse soorten persoonsgegevens gebruikt. Naam, adres en de identiteit van de beslagleggende partijen zijn aan te merken als gewone persoonsgegevens. Het BSN heeft op grond van artikel 46 UAVG wel een aparte status gekregen. Gemeenten mogen het BSN gebruiken voor de uitoefening van de wettelijke taak. Artikel 475gb, sub a, Rv geeft aan dat het BSN gebruikt mag worden ter identificatie van de inwoner bij het leggen van beslag.

Daarnaast worden er financiële gegevens verwerkt. Financiële gegevens, zoals de gegevens over het inkomen, zijn niet aangemerkt als bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG, maar hebben wel een gevoelige status.

De volgende bijzondere categorieën van persoonsgegevens kunnen in het kader van de WvBvV worden verwerkt:

- Gezondheidsgegevens, indien de inwoner verblijft in een inrichting of kosten heeft voor verzorging of verpleging (herleidbaar uit het adres, dan wel verkregen vanuit de inwoner);
- Gezondheidsgegevens, indien de inwoner inkomen uit uitkeringen op grond van socialezekerheidswetten, invaliditeits-, ongevallen- of ziekengeldverzekering ontvangt (herleidbaar uit het type inkomen).

⁷ Afspraak 7 van het afsprakenkader bepaalt dat wanneer de gemeente de rol van CDW toekomt en er samenloop is van beslag met de in het artikel genoemde partijen, de gemeente niet hoeft te verdelen.

4. Doel en grondslag

De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet wijzigt onderdelen van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Rv). Naast de inwerkingtreding van de Wet zal op 1 januari ook het Besluit beslagvrije voet in werking treden (hierna: het Besluit). Het Besluit geeft nadere regels voor de ondersteuning bij de vaststelling van de beslagvrije voet.

Het College kan onder voorwaarden zonder tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder beslagleggen, ook wel vereenvoudigd derdenbeslag genoemd. Het College beschikt over een executoriale titel wanneer zij een dwangbevel uitvaardigt. Gemeenten kunnen op verschillende manieren een executoriale titel verkrijgen waarmee zij derdenbeslag kunnen leggen op een periodieke betaling:

- Op grond van socialezekerheidswetgeving;
- Op grond van de Invorderingswet 1990.

4.1. Doel van de gegevensverwerking

Het doel van de gegevensverwerking is het voldoen aan en het uitvoeren van de WvBVV. Specifiek gaat het om de volgende subdoelen:

Gegevensverwerking ten behoeve van het berekenen en het vaststellen of toepassen van de beslagvrije voet;

Wanneer gemeenten derdenbeslag leggen op een periodieke betaling, zoals genoemd in artikel 475c Rv, zijn zij verplicht rekening te houden met de beslagvrije voet. De beslagvrije voet wordt berekend via de aangeboden rekentool.

Een gemeente die besluit tot verrekening op basis van artikel 4:93 van de Algemene wet bestuursrecht, dient eveneens *rekening te houden met* de beslagvrije voet. Wanneer gemeenten verrekenen op een lopende bijstandsuitkering, hoeven zij de rekentool niet te gebruiken. De beslagvrije voet is immers 95% van de geldende bijstandsnorm⁸. Dit betekent dat bij verrekening 5% van de te verstrekken uitkering kan worden ingehouden ten behoeve van de aflossing van de schuld.

Het communiceren van de berekening van de BVV via de modelmededeling aan de inwoner.

Via de vastgestelde modelmededeling⁹ communiceren alle **beslagleggende** partijen de door hen berekende beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd aan de inwoner. De inwoner dient binnen 4 weken na ontvangst te controleren of de gegevens waar zijn beslagvrije voet op gebaseerd is juist zijn en of hij aanvullende informatie moet

⁸ Artikel 475dc Rv

⁹ De modelmededeling is opgenomen in de Regeling beslagvrije voet.

verstrekken.¹⁰

Aangezien de beslagvrije voet bij verrekening wordt *toegepast* in plaats van te worden *vastgesteld*, betekent dit dat de modelmededeling niet gebruikt hoeft te worden wanneer de toegepaste beslagvrije voet wordt gecommuniceerd. Bij verrekening op een lopende bijstandsuitkering kan worden uitgegaan van een afloscapaciteit van 5%. De beslagvrije voet is dan 95% van de te verstrekken bijstandsuitkering.

Het vaststellen van de rol van CDW en het uitvoeren van de CDW-taken wanneer de gemeente deze Rol toekomt.

De CDW fungeert als één duidelijk aanspreekpunt voor zowel de derde als de inwoner en andere beslagleggende partijen voor wat betreft de hoogte van de beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd in het geval er sprake is van samenloop van beslag.

4.2. Grondslag gegevensverwerking

Concluderend moet de gemeente op grond van de wet rekening houden met de beslagvrije voet – en dus met de WvBVV - als zij:

- Beslag legt op het loon of een uitkering op grond van artikel 19 IW1990 (concurrente vordering);
- Beslag legt op het loon of een uitkering op grond van artikel 60 PW (preferente vordering);
- Beslag legt op het loon of een uitkering op grond van artikel 23 IOAW;
- Beslag legt op het loon of een uitkering op grond van artikel IOAZ;
- Verreket op grond van artikel 60, derde en vierde lid, PW;
- Verreket op grond van artikel 28, tweede lid, IOAW;
- Verreket op grond van artikel 28, tweede lid, IOAZ.¹¹

De verwerking (en/of verstrekking) is dan ook noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6 lid 1 sub c AVG).

4.3. Grondslag voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens

Bij de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, zoals gegevens over de gezondheid, moet er naast de grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens uit artikel 6 AVG, ook een uitzondering van toepassing zijn op het verbod op het verwerken van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Deze uitzonderingen staan opgenomen in art. 9 lid 2 AVG en zijn deels verder uitgewerkt in de UAVG.

Zoals in paragraaf 3.4 aangegeven kan er sprake zijn van het verwerken van

¹⁰ VNG Realisatie heeft een begeleidende brief opgesteld die gemeenten kunnen gebruiken wanneer zij de beslagvrije voet communiceren aan inwoners. De begeleidende brief is opgesteld op B1 niveau en is te raadplegen via [\(..\)](#)

¹¹ Volledigheidshalve wordt hier opgemerkt dat ook de schuldhulpverlener op grond van artikel 4a Wgs de beslagvrije voet dient te berekenen en dient op te nemen in het plan van aanpak. De toegang tot de rekentool om de beslagvrije voet te berekenen vindt zijn grondslag in de Wgs en blijft daarmee buiten beschouwing van deze DPIA.

gezondheidsgegevens bij het berekenen, vaststellen en communiceren van de beslagvrije voet. Bij verwerking van bijzondere gegevens zullen zich partijen kunnen beroepen op de uitzondering van artikel 9 lid 2 sub f: de verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsovereenkomst.

5. Rollen en verantwoordelijkheden

5.1. Verwerkingsverantwoordelijkheid College

Gemeenten hebben een eigenstandige verwerkingsverantwoordelijkheid voor wat betreft:

1. Het verzoek doen tot het berekenen van de beslagvrije voet;
2. Het vaststellen van de beslagvrije voet;
3. Het communiceren van de beslagvrije voet;
4. Het uitvoeren van de taken rondom het CDW-schap.

Inschakelen van derden

Uitbesteden dwangincasso

Het kan zijn dat de gemeente de dwangincasso heeft geheel heeft uitbesteed aan een gerechtsdeurwaarder. In dat geval is de gerechtsdeurwaarder verwerkingsverantwoordelijk voor wat betreft het berekenen van de beslagvrije voet, het vaststellen van de beslagvrije voet, de communicatie van de beslagvrije voet en het uitvoeren van de taken rondom het CDW-schap.

ICT-leveranciers

Wanneer de gemeente gebruik maakt van gegevensverwerking door ICT-softwareleveranciers, zal in de meeste gevallen (bij cloudopslag) zal een verwerkersovereenkomst gesloten moeten worden. In veel gevallen zal er ook in de huidige situatie sprake zijn van een verwerkersrelatie en zal er al een verwerkersovereenkomst zijn gesloten. Advies is om deze te controleren op actualiteit en juistheid.

5.2 Verantwoordelijkheden voor wat betreft de ondersteuning van de berekening van de beslagvrije voet

Artikel XXIIB WvBVV bepaalt dat een instelling of een bestuursorgaan kan worden belast met de ondersteuning bij de vaststelling van de beslagvrije voet. De vaststelling van de beslagvrije voet gebeurt middels de rekentool. De rekentool haalt de voor het vaststellen van de beslagvrije voet noodzakelijke gegevens op, herleidt hieruit de leefsituatie en het belastbaar inkomen, berekent op basis daarvan de beslagvrije voet (**basis beslagvrije voet**) en voert mogelijk ook de verdere - voor de bepaling van de hoogte noodzakelijke - berekeningen uit (**toegepaste beslagvrije voet**).

Er zijn twee generieke rekentools te onderscheiden waar gemeenten gebruik van kunnen maken:

- Via het Inlichtingenbureau;
- Via de Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders (hierna: SNG).

De rekendienst via het Inlichtingenbureau

Artikel 8 van het Besluit belast de Minister met de ondersteuning van de vaststelling van de beslagvrije voet. Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de ondersteuning is de minister verwerkingsverantwoordelijke. Concreet gaat het om de volgende verwerkingen in de rekentool:

- Het in ontvangst nemen en in behandeling nemen van het verzoek tot berekening van de beslagvrije voet;
- Het voor het verzoek verwerken van de noodzakelijke gegevens;
- Het opvragen van de gegevens bij de Basisregistratie Personen (BRP) en de Polisadministratie;
- Het berekenen van de beslagvrije voet;
- Het verstrekken van de berekende beslagvrije voet.

De Stichting Inlichtingenbureau en het BKWI treden op als verwerker voor de Minister van SZW. Het UWV is verwerker voor het aan het Inlichtingenbureau ter beschikking stellen van de noodzakelijke gegevens uit de Polisadministratie en de BRP¹².

Wanneer gemeenten gebruik willen maken de centrale rekentool, dienen zij zich aan te melden bij het Inlichtingenbureau en de aansluit- en gebruikersvoorwaarden¹³ te accepteren.

De centrale rekentool kan worden bevraagd via een webportaal of worden geïntegreerd in de eigen applicatie van een system-2-system-oplossing (hierna: s2s). De keuze voor het gebruik van het webportaal of de s2s heeft gevolgen voor de geconstateerde risico's en de te nemen maatregelen. Deze worden toegelicht in hoofdstuk 9.

Het uitgangspunt is dat de centrale rekentool het resultaat (de beslagvrije voet) en de daaraan ten grondslag liggende data niet bewaart. Het resultaat is uitsluitend van belang voor de gebruiker van de tool, de beslagleggende partij. De gebruiker is verantwoordelijk voor het resultaat van de berekening en slaat deze op in een eigen systeem. Wel worden logboeken met daarin informatie over het gebruik bewaard in de generieke ketenservice. De logboeken worden voor een periode van achttien maanden beschikbaar gehouden voor rapportages en daarna verwijderd.

De rekendienst via SNG

De Koninklijke Beroepsvereniging voor Gerechtsdeurwaarders (KBvG) is op grond van artikel 9 van het Besluit belast met de ondersteuning van de vaststelling van de beslagvrije voet. Concreet gaat het om de volgende verwerkingen:

- Het in ontvangst nemen en in behandeling nemen van het verzoek tot berekening van de beslagvrije voet;
- Het voor het verzoek verwerken van de noodzakelijke gegevens;
- Het opvragen van de gegevens bij de Basisregistratie Personen (BRP) en de Polisadministratie;

¹² Artikel 8, vierde lid, Besluit beslagvrije voet

¹³ De aansluit- en gebruikersvoorwaarden voor de rekendienst aangeboden door het Rijk zijn onderdeel van de Regeling beslagvrije voet.

- Het berekenen van de beslagvrije voet;
- Het verstrekken van de berekende beslagvrije voet.

De SNG treedt op als verwerker voor de KBvG. De aansluit- en gebruiksvoorwaarden voor de rekendienst zijn op het moment van schrijven nog niet bekend.

De rekentool van SNG wordt via een s2s aangeboden. De keuze voor het gebruik van de s2s-oplossing heeft gevolgen voor de geconstateerde risico's en de te nemen maatregelen. Deze worden toegelicht in hoofdstuk 9.

5.3 Locatie van de gegevensverwerking

De gegevens vanuit de rekentool – zowel die van IB als SNG - worden verwerkt in Nederland. De locatie van de gegevensverwerking bij het gebruik van eventuele clouddiensten door de eigen softwareleverancier, kan wel in het buitenland plaatsvinden. Afspraken over de locatie zijn in dat geval onderdeel van de verwerkersovereenkomst.

6. Toepassing van de AVG-beginselen

Artikel 5 AVG noemt beginselen die organisaties moeten naleven wanneer zij persoonsgegevens verwerken.

6.1 Rechtmatigheid en behoorlijkheid

De Memorie van Toelichting bij de wet staat uitgebreid stil bij de verhouding van de WvBVV en het recht op bescherming van persoonsgegevens. De inwoner is erbij gebaat dat de beslagvrije voet correct wordt vastgesteld, zodat hij voldoende inkomen overhoudt om in de basale kosten van zijn levensonderhoud te kunnen voorzien. Daarom kan er worden gesteld dat de inperking in de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene(n) niet onevenredig in verhouding is tot het doel dat met de verwerkingen die noodzakelijk zijn voor het berekenen van de beslagvrije voet gediend wordt.

6.2 Transparantie

Overeenkomstig het transparantiebeginsel dient het voor inwoners helder te zijn dat de persoonsgegevens worden verwerkt. De communicatie richting inwoner dient eenvoudig toegankelijk en begrijpelijk te zijn. Er moet duidelijke en eenvoudige taal worden gebruikt. In de Regeling beslagvrije voet is de modelmededeling vastgesteld. Via de modelmededeling wordt de inwoner op de hoogte gesteld van de vastgestelde beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd. De modelmededeling is echter niet eenvoudig. Om die reden heeft VNG een begeleidende brief opgesteld die meegezonden kan worden bij de modelmededeling. De begeleidende brief legt op B1 niveau uit wat beslag is, hoe de beslagvrije voet is berekend, welke informatie de inwoner dient te controleren en wat hij moet doen als informatie niet klopt of als de inwoner een vraag heeft. Op die manier kan de gemeente voldoen aan het transparantiebeginsel.

6.3 Doelbinding, dataminimalisatie, subsidiariteit en proportionaliteit

Het bevragen van de rekentool is alleen gerechtvaardigd wanneer de gemeente als beslagleggende partij de beslagvrije voet wil berekenen en de identiteit van de CDW op het moment van beslagleggen niet bekend is.¹⁴ Wanneer de gemeente verrekent op een lopende bijstandsuitkering, is het niet noodzakelijk om de rekentool te bevragen. De geldende bijstandsnorm is bij verrekening op een lopende bijstandsuitkering immers bekend. De gemeente kan in dat geval, conform de 5%-regel, een beslagvrije voet van 95% hanteren.

Voor wat betreft het subsidiariteitsbeginsel beschrijft de wetgever in de Toelichting dat in het oude systeem er werd gewerkt met gegevens die grotendeels door de inwoner zelf moesten

¹⁴ 475j, vijfde lid Rv. In dat geval dient de gemeente te verwijzen naar de identiteit van de CDW onder vermelding van de mogelijkheid om wijzigingen die van invloed zijn op de hoogte van de beslagvrije voet, te melden aan de CDW. De CDW verstrekt de gegevens over de hoogte van de beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd op verzoek.

worden aangeleverd. Dit werd als een hoge drempel ervaren nu een groep inwoners door de omstandigheden waarin zij verkeerde, veelal stress of een verminderd doenvermogen, niet in staat was om de gegevens aan te leveren. Dit had vaak een te laag vastgestelde beslagvrije voet – en daarmee een ophoging van de schuldenproblematiek – tot gevolg. Verstrekking door de inwoner werd dan ook als niet opportuun bestempeld, terwijl de inwoner wel gebaat is bij een correcte vaststelling van de beslagvrije voet. Het systeem zoals beoogd in de WvBvV voldoet daarmee aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

6.5 Juistheid

De inwoner krijgt onder de nieuwe wet een controlerende rol. De inwoner dient binnen 4 weken nadat aan hem de beslagvrije voet is medegedeeld, de beslaglegger te wijzen op onjuistheden in de door de beslaglegger gehanteerde gegevens. Daarnaast kan de inwoner ook gedurende het beslag veranderingen of onjuistheden doorgeven of om een herberekening van de beslagvrije voet verzoeken. De jaarlijkse verplichte herberekening - zoals verankerd in artikel 475d, tweede lid, Rv - heeft tot doel dat de beslaglegger ook lopende het beslag periodiek de juistheid van de eerder vastgestelde beslagvrije voet toetst.

7. Bewaartermijnen

Het uitgangspunt van de AVG is dat persoonsgegevens niet langer bewaard mogen worden dan nodig. Gemeenten zijn op grond van de Archiefwet verplicht om bepaalde informatie voor een bepaalde tijd te bewaren. Op die manier kan de gemeente verantwoording afleggen over de uitvoering van de taken.

De gegevens die de gemeente bij de berekening van de beslagvrije voet en de uitvoering van de taken van het CDW-schap verzamelt, vallen onder diens eigen verwerkingsverantwoordelijkheid. In lijn met de Selectielijst archiefbescheiden gemeenten en intergemeentelijke organen 2020, geldt hiervoor een bewaartermijn van 7 jaar na beëindiging van de invordering.

8. Rechten van betrokkenen

8.1 Informeren en inzage

De AVG schrijft voor dat de verwerkingsverantwoordelijke – in casus de gemeente voor wat betreft de processen genoemd in hoofdstuk 3 – aan de inwoner kenbaar maakt dat zijn persoonsgegevens verwerkt zullen worden. Naast de algemene kenbaarheid van de wet zelf, kunnen inwoners voorafgaand aan het verkrijgen van de executoriale titel, welke wordt verkregen middels van het uitvaardigen van het dwangbevel, gewezen moeten worden op het feit dat bij verkrijging van de executoriale titel de desbetreffende gegevens worden opgevraagd. Daarnaast dienen zij erop gewezen te worden dat wanneer de gemeente de rol van CDW toekomt, zij gegevens over de beslagvrije voet en de hoogte waarop deze is gebaseerd kan verstrekken aan andere beslagleggende partijen.

Daarnaast hebben inwoners op grond van artikel 12 recht op inzage in de gegevens die door de gemeente worden verwerkt. In de praktijk is het recht op inzage voor wat betreft het berekenen en vaststellen van de beslagvrije voet waarschijnlijk beperkt, omdat artikel 13 lid 4 AVG en artikel 14 lid 5 sub a AVG van toepassing zijn: de verwerkingsverantwoordelijke hoeft niet te voldoen aan een informatieverzoek als betrokkene reeds over de gevraagde informatie beschikt

In de WvBVV kunnen diverse momenten optreden dat de gemeente informatie verstrekt aan anderen, of informatie ontvangt van anderen wanneer er sprake is van samenloop van beslag. De inwoner heeft het recht om te weten welke gegevens aan welke partijen zijn verstrekt.

De betrokkene kan daarnaast de berekening controleren via het burgerportaal, een rekentool die beschikbaar wordt gesteld voor inwoners.¹⁵ De inwoner moet dan wel zelf handmatig de gegevens uit de modelmededeling - of andere gegevens indien gewenst - invoeren.

8.3 Recht op overdraagbaarheid

Dit recht op overdraagbaarheid is bij de verwerkingen in het kader van de WvBVV niet van toepassing, omdat niet wordt voldaan aan de vereisten in art. 20 lid 1 AVG.

¹⁵ In het burgerportaal kunnen inwoners, maar ook anderen, handmatig gegevens invoeren over het inkomen, de samenstelling van het huishouden en andere omstandigheden die de beslagvrije voet kunnen beïnvloeden, zoals de woonkosten. Het burgerportaal berekent aan de hand van de (fictief) ingevulde gegevens de beslagvrije voet. Het burgerportaal verwerkt geen persoonsgegevens, omdat er geen ruimte is om een naam of een BSN in te voeren. De gegevens worden niet opgeslagen, maar dienen enkel als doel om inwoners inzicht te geven in de wijze van berekening en om aan te tonen in hoeverre een wijziging in de situatie gevolgen heeft voor de hoogte van de beslagvrije voet.

8.4 Recht op rectificatie, beperking en verwijdering

De inwoner dient de berekening van de beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd te controleren. Na controle kan blijken dat de gegevens, zoals opgehaald door de beslagleggende partij uit de rekentool, niet correct zijn.

- BRP is onjuist.
 - Als het gaat om een fout in de BRP mag de beslagleggende partij een afwijkend gegeven gebruiken op grond van artikel 1.7 wet BRP als dat noodzakelijk is voor de vervulling van zijn taak. De fout dient echter wel teruggemeld te worden op grond van artikel 2.34 lid 1 Wet BRP.
- Polisadministratie is onjuist.
 - Als het gaat om een fout in de polis mag de beslagleggende partij een afwijkend gegeven gebruiken. Hij is immers niet verplicht de gegevens uit de polis over te nemen. Wel is het belangrijk dat het UWV als beheerder van de polis bekend is met de onjuistheid en overgaat tot een vorm van herstel.

Omdat alle gegevens die in de WvBVV worden verwerkt een duidelijk omschreven doel hebben en een duidelijke grondslag, zal er in de praktijk geen sprake zijn van een recht op verwijdering of het recht op beperking van persoonsgegevens.

9. Risico's en maatregelen bij de gegevensverwerking

De AVG stelt dat de verwerkingsverantwoordelijke een inschatting moet maken van de risico's die verbonden zijn aan de verwerking van de persoonsgegevens. Risico's kunnen nadeel opleveren voor de betrokkenen, maar het kan ook gaan om risico's voor de gemeente, of de gemeentelijke organisatie. Gemeenten zijn gehouden passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om te voorkomen dat de informatie beschikbaar komt voor onbevoegden of onbevoegde doeleinden.

In dit hoofdstuk worden de risico's geanalyseerd en de te nemen maatregelen genoemd ter uitvoering van de WvBvV.

Risico 1. Medewerkers zijn zich onvoldoende bewust van privacy risico's

De meeste inbreuken op de privacy, of datalekken ontstaan door onzorgvuldig of nalatig handelen door medewerkers van de eigen organisatie. In de uitvoering van de WvBvV worden gevoelige persoonsgegevens verwerkt, namelijk financiële gegevens, mogelijk gezondheidsgegevens en het BSN.

Het is van het grootste belang dat de medewerkers van de gemeente, en van de organisaties die taken in opdracht van de gemeente uitvoeren zich te volle bewust zijn van de noodzaak om zorgvuldig, beveiligd en vertrouwelijk om te gaan met de persoonsgegevens.

Privacybescherming en het vertrouwelijk omgaan met gegevens van betrokkenen is in belangrijke mate ook een cultuur-aspect van de organisatie. Het is van belang dat medewerkers zich bewust zijn van het belang van de privacybescherming, en zich bewust zijn van de risico's die voort kunnen vloeien uit een slordige omgang met persoonsgegevens.

De AVG geeft diverse adviezen of voorschriften voor de inrichting van een goede privacy-organisatie. Maatregelen zijn onder andere het uitvoeren van een DPIA, het aanpassen van het register van verwerkingen, het volgen van de organisatorische maatregelen uit de Baseline Informatiebeveiliging (BIO v1.03), etc.

Maatregel 1. Organiseer regelmatig trainingen en bewustwordingsactiviteiten voor medewerkers

Maatregel 1a. Richt de gemeentelijke organisatie in op een veilige gegevensverwerking.

Risico 2. Gegevens worden door onbevoegden ingezien.

Het onbevoegd in kunnen zien van gegevens is tweeledig: enerzijds door onjuist of onbeveiligd verstrekken van gegevens aan derden, anderzijds door het kunnen benaderen van systemen zonder daarvoor geautoriseerd te zijn.

Voor vormen van informatiedeling met derden, bijvoorbeeld over de hoogte van de beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd, dient een veilige voorziening voor worden gebruikt. Dit zijn immers gevoelige gegevens. Tevens dient er aandacht te zijn

voor het feit dat niet alleen de inkomensgegevens van de inwoner via de modelmededeling gecommuniceerd worden, maar ook de inkomensgegevens van diens partner. De naam van de werkgever, dan wel de uitkeringsinstantie, is niet zichtbaar op de modelmededeling. Wel wordt de hoogte van het inkomen vanuit de Polisadministratie, medegedeeld.

Daarnaast is het van belang dat alle informatiesystemen alleen benaderd kunnen worden door medewerkers die daartoe geautoriseerd zijn. Dit betekent:

- Regel op de informatiesystemen adequate toegangsbeveiliging, door middel van twee factor authenticatie;
- Zorg dat in het informatiesysteem via rollen en autorisaties is geregeld dat een medewerker alleen toegang heeft tot de informatie, die voor zijn taakuitoefening relevant is;
 - Voor wat betreft de toegang tot het **webportaal** dient eHerkenning aan te worden gevraagd per (een door de gemeente geautoriseerde) medewerker.
 - **IB** vereist voor de **s2s** EHerkenning en een Digikoppeling en geeft overheidscertificaten uit.
 - **SNG** geeft voor de s2s zelf certificaten uit en hanteert andere criteria.
- Zorg voor regelmatige updates van de besturingssystemen, en dwing het periodiek herzien van wachtwoorden voor de toegang af;
- Wijs een medewerker van de gemeente aan die verantwoordelijk is voor het beheer van de inlog-accounts en de rollen, en die de communicatie met IB of SNG doet over het aanmaken of verwijderen van accounts.
- Voor de generieke voorziening (IB) wordt gebruik gemaakt van de SUWI-keten. Binnen deze keten is ook voorzien in logging, waarvan ook in de BVV-keten gebruik wordt gemaakt. Deze logging bevat onder meer het bevroegde BSN, het bericht dat wordt bevroegd, afnemer en timesteps.
- Ook de applicatie van SNG maakt gebruik van een auditlog.

Maatregel 2. Regel autorisaties en toegangsbeperking voor medewerkers.

Maatregel 2b: Controleer periodiek het gebruik van de voorziening

Maatregel 3. Gebruik beveiligde mail voor het verstrekken van gegevens of bekijk hoe de gegevens op een andere veilige wijze verstrekt kunnen worden.

Maatregel 4. Zorg dat – wanneer mail wordt gebruikt als communicatiemiddel - mails die worden ontvangen ter uitvoering van de WvBVV in functionele en beveiligde mailboxen terecht komen.

Maatregel 5. Controleer periodiek welke bevroegingen door welke medewerkers zijn gedaan. Dit gebeurt door (of onder verantwoording van) de Security Officer van de gemeente, en op basis van de logging die de rekentool genereert.¹⁶

Risico 3. Bij gebruik van het webportaal worden de gegevens niet goed geëxporteerd of overgezet op de modelmededeling.

Wanneer de gemeente (de eerste maanden) gebruik maakt van het webportaal bestaat het

¹⁶ Toegang tot deze logging moet minstens zo goed beveiligd zijn als de toegang tot de rekentool zelf – ook hierin staat immers gevoelige informatie.

risico dat de gegevens niet goed geëxporteerd en opgeslagen, dan wel dat de gegevens onjuist worden overgenomen op de modelmededeling. De eerste maanden zal het webportaal de output van de gegevens naast het scherm, ook in zowel PDF als XML aanbieden. Dit vereist een aantal extra aandachtspunten:

1. De berekende beslagvrije voet moet vanuit het webportaal lokaal worden opgeslagen. Er bestaat hierbij het risico dat – door menselijk handelen – de output per ongeluk niet op de juiste plek wordt opgeslagen, waardoor onbedoelde datalekken kunnen ontstaan.
2. Daarnaast dient de output bij het webportaal (een gewaarmerkt PDF of XML) handmatig te worden overgezet naar het bedrijfssysteem van waaruit de modelmededeling kan worden gegenereerd.

Het is de verwachting dat het tweede genoemde risico aan het einde van het eerste kwartaal is opgelost. Vanaf dat moment zal het webportaal automatisch de modelmededeling genereren. Het risico van het verkeerd lokaal opslaan van de output blijft echter wel bestaan.

Het webportaal kan alleen bevroegd worden vanuit een geüpdatete browsersversie.

Maatregel 6. Richt een vast proces in voor het beveiligd bevroegen, opslaan en het gebruiken van de output van het webportaal.

Maatregel 6a. Zorg dat de browsersversie in de beveiligde omgeving de meest actuele versie is.

Risico 4. Een onjuiste of niet-uniforme vastgestelde beslagvrije voet

Een uniforme berekening van de beslagvrije voet is een van de uitgangspunten van de WvBVV. Desalniettemin is er een aantal omstandigheden te noemen waarbij de uniformiteit van de uitkomst in het gedrang kan komen:

1. Er zijn door de verschillende ketenpartijen in totaal 4 rekentools ontworpen. Deze zijn los van elkaar gebouwd, ontwikkeld en worden door diverse partijen onderhouden en beheerd. In de fase naar aanloop van de inwerkingtreding van de wet zijn er diverse ketentesten doorlopen. Hierbij is een uniforme uitkomst waargenomen. Van belang is wel dat de uniformiteit ook in de toekomst bij updates gewaarborgd blijft.
2. De gegevens die in de rekentool worden gebruikt kunnen handmatig overschreven worden.
3. De uitkomst van de rekentool dient in gevallen handmatig te worden aangepast. Het kan zijn dat de rekentool een zodanige beslagvrije voet berekent, dat de inwoner een afloscapaciteit heeft van <5%. Het uitgangspunt van de WvBVV is echter dat elke inwoner 5% afloscapaciteit heeft. In dergelijke gevallen dient de uitkomst van de rekentool handmatig, dan wel systeemtechnisch, naar 5% afloscapaciteit te worden bijgesteld.

Maatregel 7. Richt een vast proces in – met vierogenprincipe - die criteria geeft wanneer gegevens overschreven mogen worden.

Maatregel 7a. Zorg dat medewerkers bekend zijn met de rekenregels, de terminologie die gebruikt wordt in de tool en de componenten die de beslagvrije voet kunnen ophogen.

Maatregel 8. Koppel terug aan de leverancier van de rekentool wanneer er discrepantie is tussen de uitkomst van de door de gemeente gebruikte rekentool en de rekentool van een andere partij.

Risico 5. De inwoner is niet goed geïnformeerd.

De WvBVV verandert de rol van de inwoner: van een informerende naar een controlerende inwoner. Gezien het belang van een juist vastgestelde beslagvrije voet, is ook het controleren van de modelmededeling op juistheid belangrijk. De kans op problematische schulden is groter bij mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. Daarnaast heeft het hebben van schulden tot gevolg dat mensen stress ervaren en daardoor een beperkt doenvermogen hebben. Het verwerken van informatie wordt om die reden ingewikkelder. Het transparantiebeginsel vereist dat informatie en communicatie in verband met de verwerking van de persoonsgegevens eenvoudig toegankelijk en begrijpelijk zijn. De gemeente dient bij de communicatie dan ook rekening te houden met de gevolgen die deze groep ondervindt aan het hebben van schulden.

Maatregel 9. Maak gebruik van de door VNG opgestelde begeleidende brief bij de modelmededeling.